

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

A V I Z

**la proiectul de lege cu privire la modificarea Legii cu privire la comerțul
interior nr.231 din 23 septembrie 2010
(nr.142 din 24.05.2023)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și menționează următoarele.

I. Observații de ordin general

Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament. Procedura de înaintare a proiectului de act normativ corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea **art.21¹⁵** din **Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior** cu alineatele (9) și (10), care au scopul de a institui măsuri suplimentare de susținere pentru producătorii autohtoni și produsele fabricate în Moldova.

Potrivit Notei informative, condițiile ce au impus elaborarea proiectului sunt cauzate de tot mai multe dificultăți în producerea și realizarea produselor autohtone atât din cauza situației globale cât și locale. Anul agricol neproductiv, afectat de secetă severă, reprezintă principalul factor care a diminuat rezultatul industriei alimentare. Iar descreșterea din sectorul agricol fiind compensată prin importuri, a format un decalaj dintre exporturile și importurile de mărfuri, care a determinat acumularea unui deficit al balanței comerciale comparativ cu anii precedenți.

Finalitatea urmărită constă în stimularea și promovarea produselor autohtone prin obligarea comerciantului să achiziționeze și să asigure expunerea pe raft a produselor alimentare provenite din lanțul alimentar scurt în proporție de cel puțin 50% din lungimea liniară a raftului comercial, precum și publicarea în internet pe pagina web a unității comerciale a produselor autohtone disponibile în

rețeaua de distribuție într-o rubrică separată, denumită "Produs autohton – Fabricat în Moldova". La fel, se propune ca lista acestor produse alimentare să fie aprobată de Guvern și actualizată trimestrial, la recomandarea prealabilă a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Concomitent, prin proiect se propune, elaborarea de către Guvern a Strategiei de dezvoltare a comerțului interior și a Programului pentru dezvoltarea, stimularea și promovarea produselor autohtone "Produs autohton – Fabricat în Moldova".

II. Concordanța cu legislația în vigoare:

1. Prin conținutul său normativ proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice.

Conform art.58 din Regulamentul Parlamentului, proiectele de acte legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare.

Întru asigurarea concordanței proiectului de act normativ cu legislația în vigoare, relevăm că în conformitate cu prevederile articolelor 32-37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul necesită a fi avizat de către toate autoritățile și instituțiile interesate, autoritățile publice de specialitate de competența cărora ține subiectul abordat, și responsabile de implementarea prevederilor acestuia.

Totodată, atenționăm asupra prevederii alin.(4) al art.34 din Legea nr.100/2017, care dispune că *proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.*

2. Cu titlu de informare, reținem că norma propusă la alin.(9) art.21¹⁵ a fost prezentă în Legea nr.231/2010 din 01.07.2021 până la 26.02.2023, data intrării în vigoare a Legii nr. 250/2022 prin care s-a transpus parțial prevederile Directivei 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 111 din 25 aprilie 2019 și s-a dispus republicarea Legii nr.231/2010 în Monitorul Oficial 2021, nr.230-237.

În situația de referință, consemnăm și asupra faptului că, Guvernul Republicii Moldova nu susține proiectul de lege vizat, motivând că prevederile acestuia contravin angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova asumate prin Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, angajamentelor ce derivă din calitatea de stat membru al Organizației Mondiale a Comerțului, precum și normelor Regulamentului (CE) nr.

2679/98 al Consiliului din 7 decembrie 1998 privind funcționarea pieței interne în legătură cu libera circulație a mărfurilor între statele membre și prevederilor Directivei 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar.

III. Obiecții de conținut

1. Condițiile obligatorii suplimentare propuse la Art. I pct.1 din proiect, pentru **comercianți** la achiziționarea și expunerea pe raft a produselor, nu se încadrează în conținutul **art. 21¹⁵** care se referă la relațiile contractuale dintre **furnizor și cumpărător**.

Potrivit alin.(1) din acest articol, *relațiile contractuale dintre furnizorul și cumpărătorul de produse agricole și alimentare se stabilesc prin contracte încheiate în scris, inclusiv în formă electronică sau prin mijloace electronice, negociate în prealabil de către părți.*

Totodată, menționăm că potrivit alin.(7) din art.21¹⁶, *comerciantul poate aranja, la propria discreție, sau poate oferi, prin înțelegerea părților, spații distincte de expunere și semnalizări la raft pentru orice produs în funcție de țara de origine, producător, regiune geografică, consumator-țintă final sau de alte caracteristici specifice ale produsului.*

2. Referitor la termenul "*lanț alimentar scurt*" din alin.(9), atenționăm că această noțiune nu este prevăzută în art.3 din Legea nr.231/2010 republicată la 01.10.2021, cu toate că în textul **Legii nr.225/2020 pentru modificarea unor acte normative** a fost prevăzută completarea art.3 din legea de bază, cu această noțiune.

În cazul în care Parlamentul va accepta proiectul dat, conținutul art.3 necesită a fi completat cu această noțiune.

IV. Obiecții de tehnică legislativă:

1. Potrivit cerințelor generale de modificare a actului normativ prevăzute în art.63 alin.(3) din Legea nr.100/2017, dacă se modifică un singur articol sau punct dintr-un singur act normativ, în denumirea actului de modificare se face referire expresă la articolul sau punctul modificat și la actul normativ respectiv.

Totodată, conform practicii de legiferare, în denumirea proiectului prezentat, numărul și data legii se va expune în următoarea formulă „**nr.231/2010**”.

Reieșind din obiecțiile invocate, titlul proiectului de lege se va expune în modul următor:

„ Lege pentru modificarea articolului 21¹⁵ din Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior”.

2. Dispoziția **Art. I** se va expune în următoarea redacție:

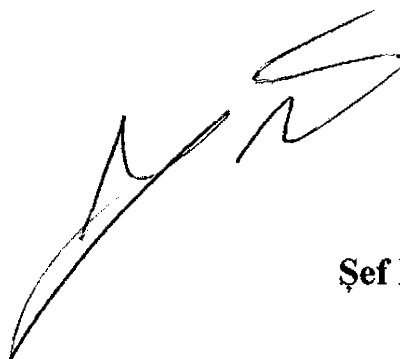
„Art. I - Articolul 21¹⁵ din Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior, (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr.230-237, art.262), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (9) și (10) cu următorul cuprins:”

3). La **Art. II**, alineatele (2)-(4) urmează a fi expuse într-un singur alineat, structurat în trei puncte, numerotate cu litere mici:

„(2) Guvernul:

- a)** ;
- b).....** ;
- c)..... .”**

Reieșind din cele expuse, concluzionăm că, soluția legislativă nu întrunește exigențele constituționale privind calitatea legii. Oportunitatea examinării proiectului ține de prerogativa exclusivă a Parlamentului.

**Ion CREANGĂ,
Șef Direcția generală**

*ex.S.Serdeșniuc
tel.820 -557*